Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Puolustuspoliittinen osasto

13.4.2021

VN/10211/2021
VN/10211/2021-PLM-1

Eduskunnan puolustusvaliokunta

Puolustusministeriön lausunto COVID-19-pandemian vaikutuksesta varusmieskoulutukseen, kertausharjoituksiin ja sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin (O 13/2021 vp)

Varusmieskoulutus ja kertausharjoitukset

Puolustusministeriö seuraa koronatilannetta yhdessä muiden ministeriöiden kanssa, samoin kuin puolustusvoimat. Niin valtioneuvoston kuin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositukset otetaan huomioon puolustusvoimien toiminnassa. Puolustusvoimat toteuttaa lakisääteisiä tehtäviään ja turvaa toimintansa jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Varusmiesten koulutus ja reserviläisten osaamisen ylläpitäminen ovat tärkeitä sotilaallisen valmiuden ylläpidossa. Kertausharjoituksissa sekä muussa koulutuksessa noudatetaan terveysviranomaisten antamia valtakunnallisia ja alueellisia suosituksia sekä ohjeita.

Harjoitus- ja koulutustoiminta järjestetään siten, että terveydellisten ja asevelvollisuuslaissa säädettyjen tehtävien välillä vallitsee mahdollisimman hyvä tasapaino. Lähtökohtana on, että harjoitukset järjestetään turvallisuutta vaarantamatta. Tilanteen niin vaatiessa harjoitusten järjestämistä voidaan myös rajoittaa tai ne voidaan kokonaan keskeyttää. Jokaisen harjoituksen kohdalla tehdään jatkuvaa arviointia ja otetaan huomioon valtioneuvoston sekä THL:n antamat ajankohtaiset COVID-19 -epidemiaan liittyvät rajoitukset ja suositukset sekä Puolustusvoimien omat ohjeet.

Vuonna 2020 COVID-19 –epidemian vaikutukset puolustusvoimien koulutukseen saatiin minimoitua. Erilaisista sopeutustoimista huolimatta varusmiesten loppukyselyn tulokset olivat vuonna 2020 kautta aikojen parhaat. Toistaiseksi pandemialla ei ole ollut merkittävää reservin suorituskykyä heikentävää vaikutusta. Kertausharjoituksissa koulutettiin vuonna 2020 yhteensä yli 14000 reserviläistä tavoitteen ollessa 19000. Kertausharjoituksiin osallistuneet reserviläiset antoivat saamastaan koulutuksesta hyvää palautetta.

Alkuvuodesta 2021 tartuntatapauksien määrä on osassa joukko-osastoja kasvanut verrattuna viime vuoteen. Tiukoilla epidemian rajoitustoimilla on turvattu valmius ja suorituskyky sekä asevelvollisten koulutuksen jatkuminen. Harjoituksien peruuttaminen ja tarkentaminen toteutetaan tapauskohtaisesti koronaturvallisuuden arvion perusteella. Puolustusvoimien määrällisenä tavoitteena on tänä vuonna kouluttaa kertausharjoituksissa 19300 reserviläistä. Arvion mukaan tavoitteet ovat pääosin mahdollista saavuttaa siirtämällä toteutusta osittain syksylle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Sotilaallinen kriisinhallinta

Sotilaallisten kriisinhallintaoperaatioiden johto-organisaatiot joutuivat vuonna 2020 keskeyttämään operatiivisen toiminnan tai pyysivät joukkoja luovuttavia maita kotiuttamaan joukkoja tai niiden osia määräajaksi. Suomi joutui tästä johtuen vuonna 2020 kotiuttamaan osan sotilaallisen kriisinhallintaan osallistuvasta henkilöstö määräajaksi koronapandemian vuoksi. Osassa operaatioista oli käytössä palvelusvapaakiellot, joilla rajoitettiin tartuntojen leviäminen kotimaiden ja operaatioalueen välillä. Operaatiot noudattavat edelleen esikaranteeni- tai karanteenivaatimuksia. Vuoden 2020 loppupuolella tilanne operaatioissa saatiin palautettua pääosin normaaliksi.

Operaatioissa noudatetaan edelleen henkilöiden välisiä etäisyyksiä mahdollisuuksien mukaan sekä korostettuja hygieniavaatimuksia. Operaatioissa on alettu enenevissä määrin vaatimaan henkilöstön rokottamista ennen operaatioalueelle keskittämistä. Osassa operaatiossa on tarjottu operaatioalueella muiden kuin Suomen hankkimia rokotteita. Suomi joutui evakuoimaan Lähi-idän operaatiosta tartunnan saanutta ja altistunutta henkilöstöä.

Yhteenveto

Puolustusministeriö katsoo, että Puolustusvoimissa on selvitty koronatilanteesta erinomaisen hyvin. Lakisääteiset tehtävät eivät ole vaarantuneet missään vaiheessa ja kaiken aikaa on kyetty myös tarjoamaan apua muille viranomaisille sitä pyydettäessä.

Viruksen varianttien parempi tarttuvuus on asettanut lisää haasteita vuoden 2021 aikana ja vaatii edelleen tarkkoja toimenpiteitä, jotta valmius ja koulutus saadaan ylläpidettyä vaaditulla tasolla. Rokotusten parempi kattavuus tullee helpottamaan tilannetta niin kotimaassa kuin kriisinhallintaoperaatioissa.

Vanhempi osastoesiupseeri Tero Koljonen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi